

THE **PASSION**

WAKEN VOOR PASEN

EEN TOOLKIT VOOR EEN BIJZONDERE NACHT MET JONGEREN

Een eenmalige uitgave van Jong Katholiek ©2019 SRKK, Utrecht www.jongkatholiek.nl

Auteur

Marc Bollerman

Eindredactie

Christel van der Pijl

Vormgeving

EO

Informatie

Evangelische Omroep, dordrecht@thepassion.nl

Bronnen

- Liedereren: Taizé
- Meditaties: Marc Bollerman
- Litanie: Fredi Timmermans
- Overige teksten: Marc Bollerman, in samenwerking met enkele jongeren van het jongerenplatform van het bisdom Breda.
- Gebeden: Mark-Robin Hoogland uit “Aandacht voor de bron”, Abdij van Berne, Heeswijk 2008 (meer teksten en gebeden zijn verschenen onder de titel: “Groeien in geloven”, Abdij van Berne, Heeswijk 2011)
- Overige gebeden: Frere Roger, Moeder Teresa.

Alle rechten voorbehouden.

Dit materiaal mag worden bewerkt en gekopieerd voor eigen gebruik.

Niets uit deze uitgave mag voor andere doeleinden worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ACHTERGRONDINFORMATIE

The Passion – Een Passie voor Pasen

The Passion is een passiespel over de laatste uren van Jezus' leven en Zijn opstanding uit de dood. Dit muzikale en indrukwekkende evenement vindt plaats op Witte Donderdag 18 april 2019 in Dordrecht. Bekende Nederlandse artiesten zingen het passieverhaal met de grootste Nederlandstalige pophits. Duizenden mensen zijn erbij aanwezig, honderdduizenden mensen kijken en luisteren live via NPO 1, NPO Radio 2 of internet. Rondom The Passion zijn diverse materialen ontwikkeld. Deze toolkit is één van die onderdelen om concreet aan de slag te gaan met het thema Pasen. De uitzending van The Passion is terug te kijken via www.uitzendinggemist.nl (zoekwoord Passion). The Passion is een unieke samenwerking van de EO, KRO-NRCV en de gemeente Dordrecht.

Doelgroep

De doelgroep van The Passion bestaat uitdrukkelijk uit jongeren die niet behoren tot de vaste groep die bekend is in parochies en gemeenten. Daarmee biedt The Passion een unieke mogelijkheid om de betekenis van Pasen, de kern van ons geloof, op een aansprekende manier onder de aandacht te brengen van een jong, breed publiek. Deze toolkit echter is vooral bedoeld voor jongeren die al wel een band hebben met de parochie, zodat ook zij op een verfrissende en uitdagende manier worden aangesproken. Het materiaal is zo opgezet dat het direct inzetbaar is, maar ook in de toekomst, bijvoorbeeld volgend jaar rond Pasen, te gebruiken is.

Andere materialen

Deze toolkit beschrijft een nachtwake voor Pasen. Daarnaast zijn door Jong Katholiek nog twee toolkits uitgegeven.

Eén toolkit is specifiek gericht op de ontmoeting van generaties in een parochie naar aanleiding van The Passion. De derde toolkit geeft handvatten om met jongeren in gesprek én aan de slag te gaan naar aanleiding van The Passion.

Er zijn lespakketten ontwikkeld onder de titel 'Passie voor Pasen' voor de bovenbouw VMBO, bovenbouw HAVO/WVO, en de eerste jaren van HBO, in het bijzonder de PABO.

INLEIDING

Deze toolkit is een bijzondere. Je hebt vast gekeken naar The Passion op televisie, en wie weet heeft het je enthousiasme voor het verhaal van Pasen opnieuw aangewakkerd. Deze toolkit wil je helpen om, vanuit dat enthousiasme, Pasen op een wel heel intense manier te vieren.

Men zegt dat in het allereerste begin van de Kerk, Christenen in de nacht van Pasen samenkwamen en de nacht wakend doorbrachten als voorbereiding op het Paasfeest. Tijdens de nacht lazen ze dan waarschijnlijk het evangelie van Marcus van begin tot eind. Zo kwamen in één nacht alle verhalen van Jezus opnieuw voorbij. Een groep jongeren uit het bisdom Breda pakte dit oude gebruik op en waakten ook, een nacht lang. Het was een indrukwekkende ervaring die eindigde bij zonsopgang met de viering van Pasen. De materialen die zij gebruikten zijn aangepast, zodat ze ook in andere kerken gebruikt kunnen worden en vormen samen deze toolkit.

De gedachte erachter is dat jongeren waken. Dat hoeven er niet veel te zijn. Ook met een paar jongeren samen kan het al. De hele nacht is de kerk of de kapel open en kunnen mensen, jong en oud, binnenlopen. Zo wordt het een wake door jongeren, maar voor de hele gemeenschap.

Een ervaring om nooit meer te vergeten. Realiseer je overigens wel dat je wellicht een deel van de nacht met heel weinigen zult zijn. Maar zelfs dan, blijft de nacht een indrukwekkende ervaring.

OPZET VAN DE PAASWAKE

Het organiseren van een wake in de nacht van Pasen, vraagt enige voorbereiding. In deze toolkit vind je alle teksten die je nodig hebt. Wat je in de allereerste plaats nodig hebt echter, is een mooie ruimte. Bijvoorbeeld een (dag)kapel of een sfeervol deel van de kerk. Richt die ruimte comfortabel en mooi in. Je zit er een hele nacht, dus zorg bijvoorbeeld voor kussens, voldoende eten en drinken (liefst op een afgescheiden plek van de gebedsruimte), een CD-speler, sfeervolle verlichting en een duidelijk punt waaromheen de wake plaatsvindt. Dat kan bijvoorbeeld een kruisbeeld zijn, of een icoon. Maar ook de absis van de kerk, die mooi versierd is.

Er is in de nacht geen voorganger. Iedereen kijkt dezelfde kant op. De teksten worden gelezen vanuit de groep die waakt. Zo ontstaat er een 'lege ruimte' voor de groep (ga dus niet in een kring zitten). Als het ware een plek voor Gods aanwezigheid in die nacht van stilte.

De nacht is verdeeld in blokken. De blokken zijn niet allemaal even lang, maar duren gemiddeld ongeveer drie kwartier. De tijden in deze toolkit zijn een indicatie, pas ze rustig aan op een manier die bij jullie past. Misschien is er in de ruimte die je gebruikt eerst nog een 'gewone' Paaswake, waardoor je later moet beginnen? Begin dan daarna en kort enkele blokken in. Van belang is dat je ongeveer uitkomt bij zonsopgang, ergens tussen 06.00 en 06.30 uur. Met de komst van het nieuwe licht, vier je dan Pasen.

Elk blok, met een enkele uitzondering, kent een vaste opbouw:

1. Het samen zingen van een lied
2. Lezing uit het evangelie van Marcus
3. Aansteken van een kaars (de eerste na het lezen van hoofdstuk 1 van het evangelie) en daarna een korte stilte van 2 of 3 minuten, afgesloten met een gebed en eventueel een herhaling van het lied.
4. Een werkvorm, meditatie, muziek, etc, dat aansluit bij het gedeelte van het evangelie dat gelezen is. Hiervoor vind je in deze toolkit steeds een inleiding, die gelezen kan worden.

Hierna is het rustig en stil in de gebedsruimte. Wil je blijven zitten tot het volgende blok begint? Prima. Wil je even naar buiten om wat te drinken of even met iemand te praten? Ook goed. Nodig steeds de mensen een paar minuten voor het volgende blok begint, uit om weer een plekje te zoeken.

Liederen

De liederen die we voorstellen bij deze Paaswake zijn liederen van Taize. Je vindt ze op de website van Taize: www.taize.fr/nl Klik door naar "Gebedliederen" en dan liederen leren. Het voordeel van deze liederen is dat ze meditatief van karakter zijn en makkelijk door iedereen kunnen worden meegezongen, zelfs zonder begeleiding. Je kunt natuurlijk ook andere liederen kiezen. Van Taizé of bijvoorbeeld uit het repertoire van je koor of de zangbundel "Breng mij over grenzen".

Boekje

Het verdient aanbeveling om de teksten van het evangelie en de liederen in een boekje op te nemen, dat voor alle bezoekers beschikbaar is. Het is beter om de teksten van de meditaties (behalve de gezamenlijk uitgesproken gedeelten zoals de litanie) niet in dit boekje op te nemen, zodat de deelnemers vooral luisteren in plaats van lezen.

20.30 UUR

Lied: Bleibet hier

Korte inleiding

Welkom, namens de jongeren die deze nacht van waken hebben voorbereid..

Fijn dat u gekomen bent! Een paaswake om samen uit te kijken naar Pasen. Om samen, oud en jong, te wachten en te waken. Welkom, als u de hele nacht wilt blijven. Wees welkom, ook als u maar stukje mee kunt maken. Samen wachten we en samen vieren we, op weg naar Pasen.

De eerste christenen brachten de nacht voor Pasen door met waken en wachten, vertellen over Jezus' leven en zijn lijden en sterven. Waken en biddend wachten op Pasen, luisteren naar het evangelie van Marcus. Dat evangelie gebruiken wij nu ook. We hebben het evangelie opgedeeld in kleine stukjes, kleine blokken. Steeds zingen we een lied, horen we het evangelie. Na een korte stilte bidden we samen en zingen we het lied nog eens. Ieder blok eindigt met een kleine activiteit, aansluitend op het evangelie.

Tussen de blokken in is er steeds even tijd om iets te eten, te drinken. Het eten en drinken staat [...].

Ook is er een toilet [...], waarvan gebruik gemaakt mag worden. Wilt u het boekje waaruit we lezen achterlaten in de kapel, als u eerder gaat? Dan kan een ander die na u komt het ook weer gebruiken.

Na de nacht van waken, en uitzien naar het licht, zullen we morgenvroeg Pasen vieren, om 06.15 uur, als de zon weer opkomt.

Ik wens u een mooie en inspirerende nacht!

Wees welkom, oud en jong

Wees welkom, om te waken,

Wees welkom om te wachten op het licht van Pasen. Wees welkom om een stukje mee te maken,

Wees welkom!

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 14:32-42)

Gebed

God van alle eeuwigheid,

Zelfs als alles in ons

Zwijgt,

Spreekt en bidt

Ons hart tot U.

Aan u vertrouwen wij ons toe.

21.00 UUR

Korte meditatie

Zo begint onze nacht
Het wordt donker.
Het is nog Goede vrijdag.

Goede vrijdag
Weet je het nog?

Donker. Rauwe onmacht.
Vernederende bespotting
Angst
Eenzaamheid

Donker. Het is donker.
Vrijdag.
Goede Vrijdag.

De man die duizenden bewoog
Die leven schonk
En voorbeeld was
Hoopvolle belofte van een betere wereld
Moest sterven.

Verraden, gevangen genomen, geslagen
Bespot, ontkleed, verwond
En in de steek gelaten
Een kruis op zijn rug
Dwars door de straten van de stad

Einde. Alles voorbij.
Vrouwen huilden
Mannen begroeven hun gezicht in hun handen
Alles wat gehoopt was
Bruut afgekapt en over.

Goede vrijdag.
Marcus schrijft:
Het was het zesde uur en er viel duisternis over het hele land
tot aan het negende uur.
Duisternis
Donker
De zon gaat onder
En de nacht strekt zich uit over het leven
Het is bijna vier minuten over negen nu
De zon gaat onder dan, precies op dat moment, buiten
De laatste stralen licht
Verdwijnen
Zijn uur is gekomen...
Laten we stil zijn...

21.00 UUR VERVOLG

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 15:33-47)

Oproep

Marcus schrijft: Maria van Magdala en Maria van Joses keken toe.
Wat zouden die twee vrouwen hebben gedaan, daar bij dat graf?
Zie het eens voor je. Ze zullen wel stil zijn geweest, denk je niet?
Stil, verdrietig, en bang misschien.

En toen?

Hebben ze zich omgedraaid en zijn ze naar huis gegaan? Het was immers voorbereidingsdag. Dat wil zeggen: de dag voor de Sabbat, de dag van de Heer. Geen dag om mensen uitgebreid te verzorgen en te begraven. Dat moest wachten. Wie van de twee vrouwen zou de stilte hebben verbroken op de weg terug naar huis?

Als eerste wat gezegd hebben.

Is het vreemd om te vermoeden dat ze herinneringen ophaalden aan Zijn leven? De mooie momenten, de moeilijke keuzes? We weten het niet.

We vermoeden dat in die eerste jaren, toen de kerk nog jong was, Christenen tussen Goede Vrijdag en Pasen samen kwamen en precies dat deden:

Zich zijn leven herinneren.

De verhalen opnieuw vertellen

Alles

Gewoon van het begin tot het einde

Het einde bij het graf.

Laten wij dat ook doen vannacht.

Elkaar de verhalen vertellen. Gewoon vanaf het begin. Wakend, wachtend, luisterend, herinnerend...

Oh ja, zo was het...

En weet je,

Als je bij het begin begint

En gewoon maar doorgaat...

Dan komen we vanzelf uit bij

Pasen...

Lied: Bleibet hier

21.15 UUR

Nodig: de eerste kaars; een mooie schaal; een kan om het water in de schaal te schenken.

Lied: Christe Salvator

Uit het evangelie volgens Marcus
(Marcus 1:1-15)

Gebed

God die ons liefheeft,
Gedoopt in de heilige Geest,
Hebben wij voor altijd
Christus ontvangen.
U zegt tot ieder van ons:
'Jij bent uniek voor Mij,
In jou vind Ik mijn vreugde.'

Bij het water

Jezus stond in de Jordaan, zoals zoveel mensen in die tijd. Heel gewoon, zo op het eerste oog. Johannes nodigde hen uit om zich te laten dopen. Als teken van een nieuw begin, een frisse schone start maken, teken van nieuw leven. Doopsel van bekering noemt hij het. Je mag ook zeggen: omkeren, je keren naar. En ook: midden in de stroom gaan staan, de stroom van het leven, je laten leiden door waar het werkelijk om gaat. Was het niet zo dat Jezus dat daar eigenlijk ook deed? Hij begon daar zijn nieuwe leven, een leven wat wij kunnen volgen, een leven waar we deze nacht over horen.

Ook wij zijn gedoopt. Lang geleden. Morgenvroeg – als we Pasen vieren – herinneren we ons dat weer als we opnieuw met het water van de doop gezegend worden. Daar naartoe zijn we onderweg vannacht. Omkeren. Op weg gaan. Dat was wat er gebeurde in de Jordaan, dat is wat we hier vannacht ons herinneren, op weg naar Pasen.

We gaan allemaal om het altaar staan. In een schaal schenken we vers en schoon water. Water dat schoonwast, schoon maakt.

Water van nieuw begin, water van geboorte.
Water waar doorheen het volk van Israel trok
Water dat leven geeft en groeikracht heeft
Het water waarin Johannes stond,
De rivier om zijn voeten.
Kom maar, nodigde hij uit:
Kom maar en stap in het water, was je schoon,
Laat achter je wat achtergelaten mag worden En begin opnieuw
Wend je naar Hem die komen zou en gekomen is
Zoals Jezus ooit zelf in de rivier stapte en het water
over zich heen liet komen,
Zo komt het water ook over ons deze nacht.
Water van nieuw begin, water van geboorte
Water dat leven geeft en groeikracht heeft
Om mensen te worden naar Gods hart
Zoals we bedoeld zijn.

Laten we samen bidden:
God, Vader,
Zie ons zoals wij hier staan,
Samen rond het water.
Gewone mensen zijn we.
We willen wel, horen wel, voelen wel,
Maar werkelijk door het water gaan,
Werkelijk mensen worden naar Uw hart,
Het is best veel gevraagd.

Help ons nieuwe mensen te worden,
Schoon gewassen door het water, zoals Jezus ooit zelf.
Geef ons de moed die nodig is
Om de weg te gaan die voor ons ligt,
Help ons nieuwe mensen te worden
Geraakt door de boodschap van het evangelie,
Gevoed door de kracht van Uw Geest
Gezegend en veilig in Uw liefde

Hier staan we, God, Vader
Hier, in deze nacht
Om kracht bidden we
Om moed,
Amen.

Ga met je hand door het water en maak een kruisteken In de naam van de Vader, de Zoon en de
Heilige Geest
Amen.

21.45 UUR

Nodig: de tweede kaars; het lied van Jaci Velasques – Lay it down, gedownload of op cd; een cd speler.

Lied: Mijn ziel verstillt in rust en vrede bij God (mon ame se repose)

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 1:16-3-12)

Gebed

U, die ons bij name kent
En mensen samenbrengt om met U mee te werken,
U geeft ons geen absolute zekerheid,
Maar een belofte.
Laat ons, zoals die eerste leerlingen,
Door uw Woord geraakt worden.
Geef ons de moed om het vertrouwde achter ons te laten, Om voort te gaan op de weg van het leven,
Uw Zoon achterna. Amen.

Lay it down...

Soms is het net of ons gebed niet verhoord wordt, alsof je tegen een gesloten deur praat.
En dat terwijl je juist heel diep in de put zit, of tot over je oren in de problemen.
En alles waar je zo hard aan vast houdt, ontglipt je.

Marcus schrijft:

Er kwam een melaatse op Hem af, die om hulp vroeg. Hij viel op zijn knieën en zei: “Als U het wilt, kunt U me rein maken.”

Als U het wilt...

En dan vertrouwen dat God je gehoord heeft.

Als U het wilt...

Het enige wat je dan kan doen is loslaten, wetend dat je het aan God hebt gegeven, en erop vertrouwen dat Hij je gehoord heeft.

Juist dan, wanneer je het loslaat, schijnt er plotseling licht door de duisternis en kun je de dingen van de andere kant bekijken.

“So I’m gonna lay it down
I’m gonna learn to trust You now What else can I do
Everything I am depends on You
And if the sun don’t come back up
I know Your love will be enough
I’m gonna let it be, I’m gonna let it go I’m gonna lay it down”

Hierna luisteren we naar “Lay it down” (gezongen door Jaci Velasquez, te vinden op youtube)

22.30 UUR

Nodig: de derde kaars

Lied: I am sure I shall see

Uit het evangelie volgens Marcus
(Marcus 3:16-35)

Gebed

God van alle mensen,
Aan ieder van ons
Geeft U de mogelijkheid om uw kind te worden.
Laat ons, zoals de menigte in het evangelie,
Neerzitten aan uw voeten en van U leren.
Geef dat wij door gebed en meditatie
Heel ons leven steeds meer afstemmen op uw wil.
Laat ons zo als echte broers en zussen meewerken
met uw Zoon,
Tot eer van U en tot welzijn van heel de schepping. Amen.

Inleiding op de litanie

Marcus schrijft: Jezus liet zijn blik langs de mensen gaan die in een kring om hem heen zaten en zei:
“Kijk, hier zijn mijn moeder en mijn broers. Want wie de wil doet van God, die is mijn broer en mijn
zuster en mijn moeder.”

De wil van God doen,
Zo makkelijk gezegd...

Maar wat wil God dan?
Wat vraagt hij dan van ons?

Misschien
- wie weet helpt het -
Misschien kunnen we een voorbeeld nemen
Aan hen die ons voorgingen
Vrouwen, mannen,
Die het lef hadden om hun leven te richten naar God Die het lef hadden om onder ogen te zien dat
werkelijk doen wat God vraagt
Overgave is.

Voorbeelden
Ze gaan ons voor
Nemen ons bij de hand
Richten ons.

Vrouwen, mannen
Voorbeelden

In de lange geschiedenis van de kerk en ook daarbuiten vinden we mannen en vrouwen die de wil
van God wilden doen. Ze probeerden, op de plek waar ze waren en in de tijd waarin ze leefden, het

goede te doen. Een licht te zijn voor anderen, God te dienen, vrede te brengen.
Hun namen worden genoemd in onze kerk, telkens weer.
Mensen om nooit te vergeten.

We vragen om hun leiding,
Hun voorspraak.

Litanie noemen we dat
Bid voor ons. Telkens weer

Voorbeelden...
Om nooit te vergeten
Laten ook wij samen bidden.

Litanie

God, hemelse Vader, schepper van ons allen,
ontferm U over ons.

God, Zoon, Verlosser van de wereld,
ontferm U over ons.

God, heilige Geest, God in ons en voltooiër van God's liefde,
ontferm U over ons.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U over ons.

Heilige Maria,
bid voor ons.

Heilige Moeder van God,
bid voor ons.

Heilige Michael, Gabriel en Rafael,
engelen van de Heer,
bid voor ons.

Heilige Abraham, vader van wereldgodsdiensten, bid voor ons.
Sara, Rebecca, Rachel, Elisabeth en Maria, moeders vol liefde,
bidt voor ons.

Heilige Mozes, drager van de wet,
bid voor ons.

Heilige Jozef, beschermer van de jeugd,
bid voor ons.

Heilige Johannes de Doper, wegbereider van de Heer,
bid voor ons.

Alle heilige patriarchen en profeten,
bid voor ons.

Heilige Petrus, eerste herder van de kerk,
bid voor ons.

Heilige Paulus, bekeerling en apostel van de heidenen,
bid voor ons.

Heilige Maria Magdalena, eerste getuige van het Nieuwe Leven,
bid voor ons.

Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes, schrijvers van de Goede Boodschap, bidt voor ons.
Alle leerlingen van de Heer,
bidt voor ons.

Ignatius van Antiochië, Polycarpus en Justinus, heilige getuigen en martelaren, die voor de keizer niet wilden knielen,
bidt voor ons.

Heilige Perpetua en Felicitas, martelaren uit Afrika, gestorven in een amfitheater,
bidt voor ons.

Heilige Maria Goretti en heilige Agnes, op elf- en twaalfjarige leeftijd overtuigd van hun geloof,
bidt voor ons.

Bakens van hoop in een tijd van oorlog, Dietrich Bonhoeffer en Etty Hillesum,
bidt voor ons.

Zalige Edith Stein en Anne Frank, symbolen voor de naamloze onschuldigen uit Auschwitz, Dachau en alle concentratiekampen,
bidt voor ons.

Zalige Peter to Rot, slachtoffer in een Japans concentratie- kamp en al zijn broeders uit Oceanië en Azië, vervolgd omdat ze Christen zijn,
bidt voor ons.

Apostelen van geweldloosheid, Martin Luther King, Mahatma Gandhi en Rosa Parks,
bidt voor ons.

Alle heilige martelaren,
bidt voor ons.

Simon van Cyrene, die het kruis van je Bevrijder droeg,
bidt voor ons.

Heilige Augustinus, stadsplanner van God,
bidt voor ons.

Heilige Bonifatius en heilige Willibrordus, getuigen in Nederland,
bidt voor ons.

Heilige Benedictus van Nursia en Dominicus, inspiratie voor mensen die God zoeken,
bidt voor ons.

Heilige Christoffel, die Christus heeft gedragen, patroon op onze reizen,
bidt voor ons.

Heilige Franciscus van Assisi, bruidegom van de armoede, vriend van de schepping,
bidt voor ons.

Heilige Thomas van Aquino, kerkleraar en beschermer van studenten,
bidt voor ons.

Heilige Ignatius van Loyola, wegwijzer naar onszelf,
bidt voor ons.

Heilige Franciscus Xaverius, Jezuiet en missionaris,
bidt voor ons.

Heilige Johannes Bosco, onderwijzer van verwaarloosde jongeren,
bidt voor ons.

Heilige Gemma Galgani en Pater Pio, die in het lijden Christus vonden,
bidt voor ons.

Zalige Pier Giorgio Frascati, vriend van de armen,
bidt voor ons.

Vredemakers in de wereld, Dag Hammarskjöld, bisschop Óscar Romero, en al hun broeders en zusters, bidt voor ons.

Paus Johannes de 23e, die de Geest door de kerk liet waaien,
bid voor ons.

Zalige Moeder Teresa van Calcutta, zuster van naastenliefde,
bid voor ons.

(Zalige) Paus Johannes Paulus de 2e, leider van de kerk en vriend van jongeren,
bid voor ons.

Goede broeder Roger van Taizé, voorbeeld van oecumene en verzoening,
bid voor ons.

Alle heiligen van God,
bidt voor ons.

Christus, aanhoor ons,
Christus, aanhoor ons,
Christus, verhoor ons,
Christus, verhoor ons,
Amen.

23.00 UUR

Nodig: de vierde kaars; een schaal met zaad (vogelvoer); kleine potjes met zwarte grond; zaden om te planten; water in een plantengietertje

Lied: The kingdom of God

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 4:1-34)

Gebed

U, die ons bij name kent
En mensen samenbrengt om met U mee te werken,
U geeft ons geen absolute zekerheid,
Maar een belofte.
Laat ons, zoals die eerste leerlingen,
Door uw Woord geraakt worden.
Geef ons de moed om het vertrouwd achter ons te laten,
Om voort te gaan op de weg van het leven,
Uw Zoon achterna. Amen.

Zaaien in goede grond...

Marcus schrijft: Jezus zei: "Het zaad dat in goede aarde valt, kwam op, groeide uit, en leverde vrucht op; de opbrengst was dertig-, zestig-, ja honderdvoudig."

Een zaadje heeft goede grond nodig, waarin wortels kunnen groeien. Zo heeft het geloof ook wortels nodig. Een plaats waar het stevig staat. Waar het beschermt wordt. Waar het niet om kan vallen. Je geloof heeft een plaats nodig, waar het kan groeien.

Waar zit jouw geloof geworteld:

In je hoofd? In een voortdurende worsteling tussen zeker willen weten en hoop en overgave?

of

in je hart? Waar het wortel kan schieten in de kern van wie je bent...

Heb jij de reis van je hoofd naar je hart al afgelegd?

Makkelijk is het zeker niet, maar voel je uitgedaagd om eens na te denken over de vraag:

"Hoe diep zit jouw geloof in je hart geworteld?"

Maak het niet te moeilijk voor jezelf. Laat de vraag maar gewoon door je gedachte heengaan. Het gaat niet om het antwoord, het gaat om het stellen van de vraag.

Er staat een schaal met zaad hier voor ons. Neem eens wat ervan in je handen. Iets wat je kunt voelen.

Dat helpt soms als je nadenkt, zoekt, tast.
“Hoe diep zit jouw geloof in je hart geworteld?”

En als het goed voelt, mag je het zaad dat in je handen is, toevertrouwen aan de grond die hier ook klaar staat. Goede grond, in potjes. Zaai het maar.

En weet je wat nu zo mooi is? We weten niet wat er uit zal komen. Laat het maar groeien...
“Hoe diep zit jouw geloof in je hart geworteld?”

Zie je de bloemen waarmee de kerk is versierd? Wie weet schiet het zaad dat je zaait op en zal het bloemen dragen.

Dertig, zestig, ja honderdvoudig...

23.30 UUR

Nodig: de vijfde kaars; als het mogelijk is: iemand die weet hoe hij of zij een geleide meditatie goed kan lezen

Lied: Bonum est confidere

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 4:35-6:6)

Gebed

Blijf bij ons, Heer,
Wanneer het duister wordt en hevige stormen opsteken,
Wanneer ons geloof op de proef wordt gesteld.
Sterk ons vertrouwen in U,
Dat wij niet in paniek raken,
Maar zoals uw leerlingen,
Ons richten tot U,
Die met ons bent alle dagen van ons leven,
Tot wij geborgen zijn in U. Amen.

Meditatie over vertrouwen

Ga eens rustig zitten. Voel of je goed zit. Ontspannen. Als het prettig voelt, doe je je ogen dicht. Dat hoeft niet, het mag.

Let eens op je adem. Adem in en uit. Met aandacht. Voel je hoe je buik beweegt? Dat is goed. Het leeft in je.

Adem.
Rustig.
Ontspannen.
Adem rustig door en mijmer
met me mee...

Marcus schrijft: Jezus zei tegen de vrouw die hem aanraakte: "Mijn dochter, uw vertrouwen is uw redding; ga in vrede."

Vertrouwen
Vertrouwen is een mooi woord.
Het voelt goed, vind je niet? Het voelt veilig. Beschut. Het voelt als niet alleen zijn.
Vertrouwen.

Die vrouw vertrouwde erop dat ze gered zou worden. Zij wel.
Die bezetene die Legio was, gek werd
van zichzelf. Hij vertrouwde Jezus.
Maar al die anderen?

De leerlingen in de boot op het meer. Jezus zei: waarom hebben jullie zo weinig vertrouwen? En de storm ging liggen op zijn teken.
De mensen die hoorden van de dood van het meisje.

Jezus zei: wees niet bang, heb maar vertrouwen. Ze lachten hem uit.
De mensen in de synagoge
Ze zeiden: dat is toch maar een timmermanszoon...
Zelfs Jezus was verbaasd over hun gebrek aan vertrouwen.

Vertrouwen... Mooi woord, veilig woord, moeilijk woord...
In het Engels zeg je trust. Dat betekent: veilig stellen. Iets zo opbergen dat het door niemand geraakt kan worden. Trust. Vertrouwen.
Het is veilig.

Maar in het Engels mag je ook zeggen: keep Faith.
Vertrouwen is je geloof bewaren.
Geloof in wat je doet, waar je voor staat.

Voel je het verschil? Trust, keep Faith.

Vertrouwen als je geloof bewaren
is wat Jezus bedoelt. Letterlijk.
De vrouw geloofde er in dat ze gered kon worden.
Jezus zei tegen de familie van het meisje: blijf geloven.

Vertrouwen is je geloof bewaren

Vertrouwen is je geloof bewaren

Je geloof bewaren
Zelfs als het stormt om je heen.
Vertrouw me, zegt Christus
En hij strekt zijn hand naar je uit.

Gaat de storm dan liggen?
Ik weet het niet

Vertrouwen is je hand uitsteken naar
God en door hem aangeraakt worden

Je bent niet alleen.
Je bent niet alleen...

Adem...
Het leeft in je
Je mag er zijn...
Daar mag je op vertrouwen

(...) Dank jullie wel.

00.15 UUR

Nodig: de zesde kaars; de muziek van

“I hope you dance” van Lee Ann Womack, gedownload of op CD; een CD speler.

Lied: Van uw barmhartigheid en uw trouw zal ik altijd zingen Heer. (Misericordias domini)

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 6:7-8:26)

Gebed

Liefdevolle God

Wij danken U voor Jezus,

Die met uw kracht mensen nieuw zicht op het leven schonk.

Open ook onze ogen,

Zodat wij al wat is, scherp waarnemen

En al onze medemensen zien zoals ze zijn:

Beeld van u, vervuld van uw liefde. Amen.

Muziek

Duizenden gaf hij te eten en nog was er over.

Marcus schrijft: “Toen hij van boord ging, zag hij een grote menigte, en hij had zeer met hen te doen, omdat ze als schapen zonder herder waren.”

Daar waren ze de duizenden. Gekomen voor hem. Zonder eten. Zonder herder. En hij had met hen te doen...

Er is een lied. Het heet “I hope you dance”. Het begint zo:

I hope you never lose your sense of wonder
You get your fill to eat

But always keep that hunger

May you never take one single breath for granted

Ik hoop dat je nooit je gevoel voor verwondering verliest, Dat je altijd blijft hongerren naar wat goed is en mooi
Leef met aandacht, leven is niet gewoon maar gewoon, het is zo bijzonder...

Laat je voeden door wat werkelijk van waarde is

Je zult zien,

Er blijft dan altijd nog zoveel over...

Luister maar naar de muziek. Er zijn geen woorden.

Laat het maar door je hart stromen.

We luisteren naar “I hope you dance” van Lee Ann Womack, te vinden op youtube.

uur

01.00 UUR

Nodig: de zevende kaars; een Paaskaars, liefst met de korrels nog niet ingestoken.

Lied: Kristus din Ande

Uit het evangelie volgens Marcus
(Marcus 8:27-9:50)

Gebed

Liefdevolle God,
In uw zorg voor iedere mens
Wijst U ons de weg naar het goede leven
Doe ons daarom inzien
Dat wij niet zelf het middelpunt van de wereld zijn.
Bevrijd ons van de krampachtigheid en van de angst
Om onze zekerheden los te laten.
Laat ons onszelf aanvaarden zoals U ons gemaakt heeft,
Opdat wij ons vrij voelen om in alles uw Zoon te volgen.
Amen.

Binnenbrengen van de Paaskaars

Hij brandt nog niet, de kaars.
Het is nog geen Pasen.

Marcus schrijft: Jezus zei: “De mensenzoon wordt uitgeleverd en valt in de handen van mensen. Ze zullen Hem doden, en drie dagen na zijn dood zal hij opstaan.” Ze begrepen dat woord niet, maar durfden hem er ook niets over te vragen.

Wist hij dan wat er zou gebeuren? Je vraagt het je af.
Want als hij het wist, waarom probeerde hij het dan niet te vermijden. Geen gezond denkend mens loopt toch vrijwillig op zijn ondergang af?

Of toch...

Kon hij niet anders? De profeten hadden het voorspeld. Als hij geloofde in zichzelf en wist dat hij de Mensenzoon was... Hoe zou hij anders kunnen?

Het is niet te begrijpen. Haast...
Zo gek was het dus niet dat de leerlingen hem er niets over durfden te vragen.

Sterven. Hij wist dat hij zou gaan sterven omdat hij geen compromissen sloot. Hij kon niet anders.

We zijn hier samen rond de Paaskaars. Hij brandt nog niet. Het is nog geen Pasen.

Zie je de kaars? Zie je hoe ze vooruit wijst naar het lijden en sterven van Christus. Er staat een kruis op. Symbool van hoe Christus in handen viel van mensen, die hem gedood hebben.

Er staan twee letters op. Alfa en omega, de eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet. Begin en einde. Alles. Hij brandt nog niet, de kaars.
Het is nog geen Pasen...

De rest van de nacht staat deze kaars hier. Als een voort- durende herinnering aan waar we naartoe op weg zijn.

Zijn lijden, zijn sterven

En de hoopvolle belofte dat hij
Na drie dagen
Zal opstaan

En dan zal er licht zijn!

Licht van Christus.

01.45 UUR

Nodig: de achtste kaars; drie gedichten, door jullie zelf geschreven of gezocht over de zoektocht van mensen naar God.

Lied: God is vol liefde. (Gott ist nur liebe)

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 10:1-52)

Gebed

Genadige God, U begiftigt mensen met een bijzondere liefde
Voor U en voor de naaste
En roept hen om zich geheel toe te wijden
Aan de komst van uw koninkrijk van recht en vrede.
Wek in ieder die U roept de bereidheid
Om een antwoord te vinden dat U behaagt
En dat de geroepen mens naar zijn bestemming brengt.
Dit vragen wij U opdat wij een rijk leven mogen hebben,
Nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Gedichten en gedachten

Marcus schrijft: Ze brachten kinderen bij hem met de bedoeling dat hij ze zou aanraken. Maar de leerlingen wezen hen terecht. Toen Jezus dat zag, werd hij verontwaardigd: laat die kinderen bij mij komen, want van hen is het koninkrijk van God.

Het koninkrijk van God...

Jezus is er vol van, zijn hart loopt er van over. Wat zou dat toch zijn? Dat koninkrijk?

Hij zet ons op een spoor: wees als een kind, kijk onbevangen naar de dingen om je heen. Richt je niet op geld, je verliest uit het oog wat werkelijk belangrijk is.

Het koninkrijk van God zien is dus misschien wel in de allereerste plaats: je richten op. Je richten op God. Onbevangen als een kind

Hier, bij de Paaskaars, leggen we gedichten neer.

Gewoon drie gedichten. Drie gedichten van mensen die dat deden.

Zich richten op God.

Totaal.

Lees ze maar. Eentje, alle drie, wat je wilt.

Doe het nu of straks, ze blijven er liggen.

Drie gedichten, je leest ze als gebeden

Ze richten zich op God,

Totaal en onbevangen.

Kies drie gebeden of gedichten uit, kopieer ze en leg ze klaar voor ieder om te pakken als hij of zij dat wil.

02.30 UUR

Nodig: de negende kaars; de muziek van "How can I keep from singing" van Chris Tomlin, gedownload of op CD; een CD speler.

Lied: Sit nomen Domini

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 11:1-25)

Gebed

Jezus de Messias,
Zoals uw leerlingen op Palmzondag,
Hebben ook wij een vreugde nodig
Die ons in staat stelt met U
Ons eigen kruis te dragen.
U zegt immers aan ieder van ons:
'Vrees niet,
Neem het risico om Mij te volgen,
Altijd weer opnieuw.'

How can I keep from singing...

Marcus schrijft: "Zowel mensen die voorop gingen als die volgden, schreeuwden: 'Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer!'"

De stad juichte. Daar was hij dan.
Eindelijk!

Gezegend jij die komt in de naam van de Heer,
Mijn hart loopt er van over.
Ze konden het niet voor zich houden.

Dansend over straat...

How can I keep from singing Your Praise
How can I ever say enough
How amazing is Your love
How can I keep from singing Your Praise
I know I am loved by the king, and it makes my heart wanna sing

We luisteren naar "How can I keep from singing" van Chris Tomlin (te vinden op youtube). Dit nummer leent zich overigens heel goed voor een dans.
Ken je iemand die dat aandurft, dan zou je hier ook een dans kunnen laten zien.

03.15 UUR

Nodig: de tiende kaars; een stapel (witte) stenen die je kunt stapelen; een dikke zwarte stift

Lied: Jezus U bent (Jesus, le Christ)

Uit het evangelie volgens Marcus
(Marcus 11:27-12:44)

Gebed

God van mededogen en rechtvaardigheid,
Uw beeld vinden we in elke medemens,
Met name in uw Zoon.
Open onze ogen voor dit mysterie.
Laat ons met aandacht en liefde
Omgaan met ieder die wij ontmoeten,
Opdat wij U de eer geven die U toekomt
En wij meer en meer worden zoals Hij,
De Waarachtige en Liefdevolle. Amen.

Bouwen rond de hoeksteen...

Marcus schrijft: “De steen die de bouwlieden hebben afgekeurd is de hoeksteen geworden.”

Als je een huis bouwt, is de eerste steen cruciaal. Alles wordt vanuit die ene steen uitgemeten. Als die steen goed is en recht is, zal het hele huis goed zijn en recht zijn.

De Mensenzoon, Christus is die hoeksteen. Als je op hem bouwt, zo wil Marcus ons zeggen, zal wat je bouwt goed zijn.

Maar hoe dan? Hoe bouw je dan op Hem?
Hoe draag je bij aan de komst van het koninkrijk?
Wat moet je doen?
Wat kún je doen?

Jezus geeft het ons in handen: Luister Israel, u zult de Heer uw God liefhebben met heel uw verstand en met heel uw kracht. Het tweede is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Daar begint het dus. En wat is er belangrijker dan dat?

Bouwen op de hoeksteen, geloven in het koninkrijk dat komt, er al is, in wie wij zijn, kunnen zijn, mogen zijn.

We hebben stenen hier. Meer dan genoeg. We nodigen je uit om een steen te nemen, er met een stift je naam op te zetten en hem te plaatsen aan de voet van het kruis. Aan de andere zijde van de steen mag je – als je dat wilt – een wens schrijven, of iets waarvan jij vindt dat het bijdraagt aan Gods koninkrijk. Samen bouwen we dan een muur, gebouwd rond de hoeksteen, symbool van wat is en komen zal, als wij er aan werken:
Zijn koninkrijk, midden onder ons.

04.00 UUR

Nodig: de elfde kaars; alle liturgische benodigdheden voor de eucharistieviering (zie tekst)

Lied: Wij gaan de nacht door het duister. (Bendigo al Señor)

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 12:1-14:31)

Gebed

God van mededogen,
Ons hart en onze geest zijn
Als aarde die dorst naar U.
U stort uw Geest over ons uit:
De vrede van de eucharistie
Die ons doet leven.

We maken de tafel klaar

Zou Jezus hebben vermoed dat 2000 jaar nadat hij met zijn vrienden aan tafel zat er nog steeds elke week, elke dag zelfs, mensen samenkomen in zijn naam en brood breken met elkaar?

Want zo is het. Elke zondag weer herinneren we ons hoe hij daar op de laatste avond voor zijn sterven het brood in zijn handen nam, het brak en ronddeelde.

Blijft dit doen, zei hij, zo zeggen we elkaar, blijft dit doen om hem te gedenken.

Hij gaf zijn leven, zijn lichaam, voor ons.
Het werd gebroken, aan een kruis genageld en begraven.
Zijn lichaam, letterlijk gebroken.

Blijft dit doen om hem te gedenken...

Marcus schrijft het, wij herinneren het ons.
Wij blijven het doen.

We maken de tafel klaar. Alles moet gereed zijn. Zoals hij de leerlingen vooruit stuurde om de tafel klaar te maken.

Wit is de kleur van het kleed dat wij er op leggen.
Niet langer het paars van het lijden. Het is een eerste spoor van nieuw leven, een spoor van Pasen.
Bloemen plaatsen we bij of op de tafel,
Fris geurend mooi.
Lente, schoonheid, liefde, alleen het beste is goed genoeg
Kaarsen zetten we klaar, ze mogen branden straks als bakens van hoop

Brood en wijn worden aangedragen. Teken van zijn offer voor ons, herinnering aan wie hij was.
Voorbeeld, radicaal gaan voor waar hij in geloofde, tot breken aan toe.
De nacht loopt langzaam ten einde. Nog even en we herinneren ons zijn sterven. Maar voorbij het sterven gloort in de tafel die we klaarmaken al nieuwe hoop.

Het duurt niet lang meer voor het Pasen mag worden...

04.45 UREN

Nodig: de twaalfde kaars; als het mogelijk is: iemand die weet hoe hij of zij een geleide meditatie goed kan lezen

Lied: Iedere nacht

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 14:32-15:15)

Gebed

Jezus vol erbarmen,
Ook toen U gebukt ging onder beproevingen
Bedreigde U niemand,
Maar U vergaf.
Ook wij zouden willen leren te vergeven
Door eenvoudig
Van hart te blijven.

Meditatie

Waarom hield je nou je mond niet dicht?
Verdorie!

Het ging zo goed, zo konden je nergens op pakken. Alles wat ze ook maar zeiden, het was niet genoeg.

Maar jij kon niet zwijgen, je kon het niet voor je houden.

Marcus schrijft: Weer stelde de hogepriester hem een vraag en zei tegen hem: "Bent u de Messias, de Zoon van de gezegende?" Jezus zei: "Ja, dat ben ik."

En toen was het gedaan. Over en uit
Ze wisten genoeg
Aan het kruis met hem!

Daar stond je dan.
Verraden door één van je beste vrienden.
Geld kreeg hij ervoor
Geld om zijn geweten te sussen
En jij,
Jij liet je als een lam naar
de slachtbank leiden.

En dan die Petrus.
Mijn hemel, wat had hij hoog van de toren geblazen.
De avond ervoor nog!
Nooit zal ik je verloochenen, rabbi.
Nog eerder zal ik met je sterven dan dat. Hij kon het niet
Ik ken hem niet, mompelde hij
Nooit van gehoord, zei hij
Vloekend en zwerend ontkende hij je

En de haan kraaide
En Petrus huilde...

En zo liep alles af
Verraden door een vriend
In de steek gelaten door je leerlingen
Verloochend door hem die je zo nabij was.

Ze wisten genoeg.
Godslastering
Daar staat maar één straf op.

Je móest sterven
Aan het kruis met hem.

Pilatus probeerde het nog.
Geef dan antwoord man, verdorie, het gaat om je leven.
Maar jij gaf geen antwoord.

En zo werd jouw leven uitgeruild tegen
dat van een moordenaar.

Aan het kruis met hem.

Het had zo anders kunnen lopen...

Jezus, Meester, Rabbi, Heer,
U wist dat het zo moest gaan
Maar toch...

Mocht die beker niet aan u voorbijgaan?
Hoe groot kan je overgave zijn?

Ze zeggen dat u het voor ons deed
Maar moest het zo?
Zo vernederd?
Zo klein gemaakt en uitgejouwd...

Aan het kruis met hem.
Weg ermee
Het is over

Uw overgave,
Onvoorstelbaar

Zoon van mensen
Zoon van God
Koning van de Joden
Weerloos lam
Lam van God
Ontferm u over ons...

05.30 UUR

Nodig: de dertiende en laatste kaars; de wierookkorrels voor in de Paaskaars (tip: als je de pin van de korrel even heet maakt met een aansteker, kun je ze makkelijker insteken)

Lied: O Christe Domine Jesu

Uit het evangelie volgens Marcus

(Marcus 15: 16-47)

Gebed

Heer Jezus, doe ons beseffen
Dat wij slechts ten volle kunnen leven
Door voortdurend te sterven aan onszelf
En aan onze egocentrische verlangens;
Want enkel als wij sterven met U
Kunnen wij met U verrijzen.

Samen rond de Paaskaars

Het is voorbij. Volbracht. Hij is er niet meer. In het graf ligt hij.

Jozef van Arimatea was de laatste die je in zijn handen had. In een linnen doek wikkelde hij je.
Bedeekte je gelaat.

Marcus schrijft: "Hij legde hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen, en hij rolde een steen voor het graf."

Dicht. Gesloten.

Vorbij.

Het is zaterdag nu.

Stille zaterdag.

En wij zijn hier. Verzameld rond het kruis en een kaars.

Ze brandt nog niet die kaars.

Het is nog niet zover.

Zijn kruis,
Zijn lijden,
Zijn sterven

Het moest zo zijn. Door de dood heen pas immers kan het Pasen worden.

De paaskaars herinnert ons daaraan. En daarom plaatsen we in de kaars vijf wierook korrels.

Symbool van zijn lijden en sterven,

De eerste korrel.

Je handen doorboord, vastgenageld aan het kruis. Handen die zich uitstrekten naar mensen, die genazen, die baden. Nooit meer zo.

Heer ontferm u over ons

De tweede korrel.

Je hoofd verwond met doornen. Koning spotten ze. Maar jouw echte koningschap heeft geen kroon nodig. Christus ontferm u over ons

De derde korrel

Je voeten verwond. Je weg kwam ten einde.

Zo moest het zijn. Want pas in het donkerste donker kon je opnieuw licht worden.

Heer ontferm u over ons

De vierde korrel

Je lichaam gebroken. Zinloos, onschuldig. Was jij het niet die zei: de graankorrel moet sterven om te leven? Christus ontferm u over ons

De vijfde korrel

En zo heb je het volbracht. Ten einde toe. Je legde je geest in de handen van je Vader. Uiteindelijk was je alleen.

En de vrouwen huilden...

Heer ontferm u over ons.

06.15 UUR

Nodig: als er in de ruimte waar je bent nog paarse doeken zijn of andere elementen die aan Goede Vrijdag herinneren, worden die nu weggehaald en vervangen door het wit van Pasen.

“Maak je klaar”

De nacht loopt ten einde, de dag komt naderbij.
Nog even en na het lange duister zal de zon opgaan en schijnen.
Nieuw licht
Nieuw leven kondigt zich aa

God's belofte aan ons wordt waargemaakt vandaag.
We vermoeden het al:
Zijn dood was niet het einde
Zijn lijden niet vergeefs

Maak je klaar!
Maak je klaar voor de nieuwe dag
Voor het nieuwe leven!

De nacht loopt ten einde, de dag komt naderbij.
Weg uit het duister, maken we het weer licht in deze kerk en in onze harten.
Het paars van de rouw, van het lijden, van de boete, maakt plaats voor het wit.

En wij?
Wij gaan vieren. Samen, verbonden met elkaar rond het geheim, het mysterie, de belofte van Pasen:
Nieuw leven, leven dat sterker is dan dood.

Maak je klaar,
Zoek een plek in de kapel en ga zitten.
We wachten op de morgen.
De pastor zal hier zo zijn. Met water van de doop,
met het nieuwe licht, met de woorden van nieuw leven.

We gaan vieren! Maak je klaar,
De dag komt naderbij.

EUCHARISTIEVIERING BIJ DE ZONSOPGANG VAN PASEN

Kruisteken en begroeting

Herinnering aan de doop, besprenkeling met het gezegende water uit de paaswake

Openingsgebed

God, vandaag hebt Gij ons de toegang tot het eeuwig leven ontsloten, want uw eniggeboren Zoon heeft de dood overwonnen. Wij vragen U bij deze viering van zijn verrijzenis: vernieuw ons door uw Geest om met Hem te verrijzen tot het licht van het leven. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest, God door de eeuwen der eeuwen.

Binnendragen van het evangelieboek: Alleluia! (gezongen)

Lezing

uit het evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus

Toen de sabbat voorbij was kochten Maria Magdalena, Maria de moeder van Jakobus, en Salome geurige kruiden om Hem te gaan zalven. 's Morgens heel vroeg op de eerste dag van de week gingen zij bij het opgaan van de zon naar het graf. Maar ze zeiden tegen elkaar: Wie zal voor ons de steen weggrollen van de ingang van het graf? Toen ze opkeken, merkten ze dat de steen al weggerold was. Het was nog wel een heel grote steen. Daarop gingen ze binnen in het graf. Tot hun schrik zagen ze rechts een jongeman zitten met een wit kleed aan. Maar hij zei: Schrik niet. Jullie zoeken Jezus van Nazaret die gekruisigd is. Hij is verrezen. Hij is niet hier. Kijk, op deze plaats werd Hij neergelegd. Ga nu aan zijn leerlingen en aan Petrus zeggen: Hij gaat voor jullie uit naar Galilea. Daar zullen jullie Hem zien, zoals Hij jullie gezegd heeft. De vrouwen vluchtten het graf uit, want ze waren heel bang geworden en van schrik geraakt. En uit schrik vertelden ze niemand iets ervan.

Dit is het Woord van de Heer.

Alleluia! (gezongen)

Aansteken van de paaskaars

Korte homilie

Geloofsbelijdenis

- p Ik geloof in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde
a Ik geloof dat God bij mij is, dat Hij mij nooit alleen laat, dat Hij van mij houdt, dat Hij mijn Vader wil zijn.
- p Ik geloof in Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon, onze Heer die geboren is uit de maagd Maria, die gestorven en begraven is, die uit de dood is opgestaan en leeft aan Gods rechterhand.
a Ik geloof dat Jezus mij is, dat Hij mij de weg wijst naar God, dat Hij mij vraagt te leven zoals Hij dat Hij mij vormt tot kind van zijn Vader.
- p Ik geloof in de heilige Geest, de heilige, katholieke kerk, de gemeenschap van de heiligen de vergeving van de zonden en de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven.
a Ik geloof dat de kracht van Gods Geest in mij is, dat Hij een vuur is in mijn leven, dat Hij mij bezielt tot liefde in de wereld, dat Hij in mij bidt tot God mijn Vader. Amen.

Voorbede

Klaarmaken van de tafel

Gebed over de gaven

Heer, vol vreugde om het paasfeest dragen wij U dit offer op, Waardoor uw kerk op wonderlijke wijze wordt herboren en gevoed.

Door Christus onze Heer.

a Amen

Prefatie van Pasen

p De Heer zij met u

a En met uw geest

p Verheft uw hart

a Wij zijn met ons hart

p Brengen wij dank aan de Heer onze God

a Hij is onze dankbaarheid waardig

U danken wij, Heer God, omwille van uw heerlijkheid, en om heil en genezing te vinden zullen wij uw Naam verkondigen, al onze dagen maar vooral op deze dag die Gij gemaakt hebt bezingen wij U, want ons paaslam, Christus, is voor ons geslacht. Hij die voor ons geworden is het Lam dat wegdraagt de zonden der wereld.

Onze dood is Hij gestorven, voorgoed heeft Hij de dood ontwapend en gedood; Hij is opgestaan ten leven en alles heeft Hij nieuw gemaakt. Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op aarde wonen, vreugde vervult de engelen in de hemel, de machten en de krachten die U loven, die U dit lied toejuichen zonder einde:

Heilig

Heer onze God, Gij zijt heilig en goed – en zó bekend met ons dat onze namen staan geschreven in uw hand.

Geen mens zult Gij vergeten dank zij Jezus Christus, uw Zoon, die Gij hebt voortgebracht en uitgezonden hebt om tranen te drogen van mensen die geslagen zijn, om het hart te helen van mensen die gebroken zijn, om brood te worden voor vandaag en de vrede zelf te zijn. Wij danken U, dat Hij ons ruimte geeft en vrijheid scheidt. Wij danken U, dat Hij de naam geworden is voor heel ons leven ten einde toe. Heilig deze gaven, met de dauw van uw heilige Geest, dat zij voor ons worden tot Lichaam en Bloed van Jezus Christus onze Heer.

Want in de nacht dat Hij zijn leven gaf, nam Hij brood in zijn handen – Hij zegende U, Hij brak het en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam dat voor u gegeven wordt.

Ook nam Hij de beker, zegende U weer, en gaf hem aan zijn leerlingen met de woorden: Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe altijddurende Verbond, dit is mijn Bloed dat voor u en alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden Blijft dit doen om mij te gedenken. Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

a Heer Jezus, wij verkondigen uw dood,
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Heer onze God, zo gedenken wij Hem die weet wat lijden is en die de dood heeft gezien – die Gij hebt opgewekt en naam gegeven hebt hoog boven alle namen. Jezus de Heer is Hij, Die Is En Blijven Zal, - uw rechterhand – en tot Hij komt verkondigen wij Hem door deze levensbeker en door dit brood

dat wordt gedeeld. Wij bidden U: zend dan uw Geest in ons, die over deze aarde gaat – en maak ons tot een volk dat recht doet om gerechtigheid; maak leven en welzijn toch groter en sterker dan oorlog en dood; en laat ons mensen zijn die woningen bouwen voor uw stad van vrede; breek het geweld in ons en breng ons thuis bij U uit kracht van Hem, de Mensen-zoon hier in ons midden. Bevestig Uw kerk die in ballingschap is en maak haar één in liefde en geloof, tezamen met uw dienaar Benedictus, onze paus en met alle bisschoppen. Samen met heel uw volk, met Maria, altijd maagd, de moeder van de Heer, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen, vragen wij om uw barmhartigheid voor levenden en doden, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank. Door Hem en met Hem en in Hem zal Uw naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige vader, in de eenheid van de heilige Geest hier en nu en tot in eeuwigheid.

a   Amen.

Onze Vader

Vredewens

Lam Gods

Communieuitreiking

Gebed na de communie

Heer God, Gij leeft in ons midden door Jezus, uw Zoon, en vervult ons met grote vreugde.

Bewaar uw volk in de vrede die de verrezen Heer ons heeft toegezegd, en maak ons tot getuigen van zijn blijvende aanwezigheid. Hij die met U leeft in eeuwigheid.

a   Amen.

Zegen

p   De Heer zij met u

a   En met uw geest

p   De naam des Heren zij gezegend

a   Van nu af tot in eeuwigheid

p   Onze hulp is in de naam des Heren

a   Die hemel en aarde gemaakt heeft

p   Zegene u de almachtige God: Vader, Zoon en heilige Geest.

a   Amen.

Een wens voor onderweg, als je van hier gaat...

Ik wens je...

Sterke schouders om de zorgen
van vandaag en morgen te dragen
en om de pijn te ondersteunen die je voelt.

Alerte oren om de roepstem van je hart te horen en om de noden van je buren te herkennen.

Onvermoeibare voeten om je eigen levensweg te stappen en om de mens die je verwacht te bezoeken.

Stralende ogen om het mooie in de schepping te zien en om de Heer in de mens naast je te ontmoeten.

Open handen om wat mensen je in vertrouwen bieden te ontvangen en om je eigen overvloed te delen.

Een glimlach om je grote en kleine zorgen te relativieren en om wie stil langs de weg blijft zitten aan te moedigen.

Een kloppend hart om biddend te danken in de geborgenheid van de Heer;
een hart, ruim genoeg voor wie er even wil schuilen.